

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius,
tel. +370 5 268 5186, el. p. info@teismai.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2024- - Nr. 4R-

DĖL TEISĖJŲ TARYBOS NUTARIMO PROJEKTO

Teisėjų tarybos 2024 m. kovo 1 d. posėdžio protokoliniu nutarimu nutarta pavesti Teisėjų tarybos Teismų administravimo bei Teisės aktų projektų rengimo ir vertinimo komitetams tobulinti Teisėjų tarybos 2008 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 13P-202-(7.1.2) patvirtintą Teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti nustatymo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas), peržiūrint teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti nustatymo tvarką ir principus.

Siekiant tinkamai įgyvendinti Teisėjų tarybos pavedimą dėl Aprašo tobulinimo, įvertinus šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą dėl tam tikrų bylų kategorijų specializacijų nustatymo teismuose, kreiptasi į visus Lietuvos Respublikos teismus su prašymu pateikti informaciją apie teismuose šiuo metu (2024 m. laikotarpiui) nustatytas detaliasias teisėjų specializacijas tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti ir jų nustatymą teisme apibrėžiančius teisės aktus (patvirtintas tvarkas, priimtus patvarkymus, įsakymus ir pan.), informaciją apie teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti nustatymo teisme praktinius aspektus tais atvejais, kai sutikimo nagrinėti tam tikros kategorijos bylas nepareiškia reikiamas teisėjų skaičius arba nepavyksta nustatyti teisėjų specializacijos pagal teisėjų prašymus, pavyzdžiui, koku būdu ir forma teisėjai gali pareikšti sutikimą (nesutikimą) būti paskirtiems į atitinkamą specializaciją, kaip atliekama teisėjų apklausa, kokiais principais vadovaujantis sudaromas teismo teisėjų (pretendentų į atitinkamą specializaciją) sąrašas ir iš jo parenkamas konkretus teisėjas, ar pasibaigus nustatytam specializacijos terminui taikomas teisėjų rotacijos principas, su kokiais praktiniais iššūkiais šiuo metu susiduriama nustatant specializacijas teisme.

Atsižvelgdama į teismų pateiktą informaciją ir pasiūlymus, susijusius su Aprašo tobulinimu, Teisėjų tarybos 2023 m. gruodžio 29 d. posėdžio protokoliniu nutarimu sudarytos komisijos 2024 m. vasario 15 d. išvadoje „Dėl Kauno apylinkės teismo Kauno rūmų teisėjos Sigitos Meškauskienės prašymo“ pateiktus siūlymus, taip pat Teisėjų tarybos Teismų administravimo komiteto bei Teisės aktų projektų rengimo ir vertinimo komiteto narių siūlymus, Nacionalinė teismų administracija parengė ir teikia Teisėjų tarybos nutarimo projektą (toliau – Projektas), kuriuo siūloma Aprašą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi, dėstyti nauja redakcija.

Priėmus Projektu siūlomus pakeitimus, būtų patobulintos Aprašo nuostatos, susijusios su teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti nustatymu, šiais aspektais:

- 1) patikslinti teisėjų specializacijos nustatymo principai ir kriterijai;

LIETUVOS
TEISMAI

2) numatyta, kad teisėjų specializacija konkrečiai bylų kategorijai nagrinėti, jai priskirtinas teisėjų skaičius, specializacijos terminas, teisėjų atrankos ir skyrimo į specializaciją kriterijai turi būti įtvirtinti su teismo teisėjų susirinkimu suderinta ir teismo pirmininko įsakymu patvirtinta teisėjų specializacijos nustatymo teisme tvarka;

3) apibrėžiamos konkrečios teisėjų specializacijos nustatymo taisyklės, kai sutikimo (prašymo) nagrinėti tam tikros kategorijos bylas nepareiškia reikiamas teisėjų skaičius arba kai sutikimą (prašymą) nagrinėti tam tikros kategorijos bylas pareiškia didesnis teisėjų skaičius, nei į teisėjų specializaciją numatomas paskirti teisėjų skaičius;

4) nustatyti teisėjų specializacijų terminai baudžiamųjų ir (ar) administracinių nusizengimų bei civilinių bylų specializacijoms (apylinkių teismuose, kuriuose nėra Civilinių ir Baudžiamųjų bylų skyrių), įstatymų nustatytoms ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijoms atlikti bei kitoms specializacijoms;

5) įtvirtinta išimtis, kad teisėjų specializacija gali būti nenustatoma teismo pirmininkui, taip pat teisėjui, kurio paskyrimo į to teismo teisėjus darbo stažas trumpesnis nei 1 metai, išskyrus atvejus, kai toks teisėjas yra teisės krypties socialinių mokslų daktaras ar habilituotas daktaras ir pageidauja specializuotis atitinkamos kategorijos bylose;

6) patikslintas apylinkių, apygardų teismams ir Regionų administraciniam teismui rekomenduojamų nustatyti teisėjų specializacijų sąrašas.

Pažymėtina, kad nesant teisėjų bendruomenės sutarimo dėl specializacijų nustatymo apygardų teismuose (specializacijos privalomumo, išorės administratoriaus vaidmens nustatant specializacijas ir kitų susijusių aspektų), įvertinus tai, kad nuo 2024 m. liepos 1 d. įsigalioja nauja Lietuvos Respublikos apylinkių teismų veiklos teritorijų įstatymo redakcija, kurioje numatyti apylinkių teismų ir jų rūmų veiklos pokyčiai apjungiant/perskirstant teismų veiklos teritorijas bei Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 62^{2,3} straipsnių pakeitimai, numatantys, kad tam tikrų kategorijų bylos paskirstomos bendrai atitinkamai tarp visų apylinkės ar apygardos teismų teisėjų, Aprašo pakeitimai šia apimtimi galėtų būti atlikti ateityje, diskusijų metu radus bendrą priimtina sprendimą.

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 5 lapai;
2. Aprašo lyginamasis variantas, 6 lapai;
3. Teismų pateiktos informacijos ir pasiūlymų apibendrinimas, 4 lapai;
4. Teisėjų tarybos 2023 m. gruodžio 29 d. posėdžio protokoliniu nutarimu sudarytos komisijos 2024 m. vasario 15 d. išvada, 5 lapai.

Direktorė

Natalija Kaminskienė

Aprašo nuostata	Praktika teismuose	Teisėjų tarybos sudarytos komisijos siūlymas	Teismų siūlymas
Dėl specializacijos nustatymo teisėjams kriterijų			
<p>6¹. Kriterijai, kuriais gali būti remiamasi paskirstant teisėjus į jau nustatytas specializacijas teisme:</p> <p>6.1. karjeros ar į pensiją išėjusių teisėjų, teisėjų, kurių įgaliojimai sustabdyti ar pasibaigę, specializacijos;</p>	<p>- Tais atvejais, kai yra paskiriamas naujas teisėjas, kitam teisėjui sulaukus pensinio amžiaus, ar jį paskyrus kito teismo teisėju, paprastai naujai paskirtam teisėjui siūloma nustatyti tokias specializacijas, kurias turėjo prieš tai dirbęs teisėjas. Be to, teisėjui siūloma pasirinkti ir papildomas specializacijas, jeigu jis turi tokį pageidavimą.</p> <p>- Apygardų teismuose atrankos į laisvas teisėjų pareigas vyksta žinant, kuriame skyriuje – Baudžiamųjų ar Civilinių bylų, ši vieta atsiras, todėl paprastai teisėjai kandidatuoja į apygardų teismus turėdami šią informaciją ir situacijų, kai teisėjams nagrinėjamų bylų specializacijos nustatytos be jų sutikimo, nepasitaikė.</p>		
<p>6.2. teisėjo prašymas specializuotis tam tikros kategorijos bylose;</p>	<p>- Paprastai patys teisėjai žodžiu išreiškia pageidavimą/sutikimą nagrinėti tam tikros kategorijos civilines bylas. Dažniausia tai yra tie teisėjai, kurie jau gana ilgą laiką nagrinėja konkrečios kategorijos bylas ir nenori keisti ar atsisakyti nustatytos specializacijos.</p> <p>- Rašytinių prašymų nustatyti specializaciją tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti teisėjai neteikia.</p> <p>- Su teisėjais, pageidaujančiais keisti specializaciją, tariamasi, kad teismo pirmininką jie informuotų kuo anksčiau tam, kad būtų galima derinti ir planuoti kitų teisėjų priskyrimą.</p> <p>- Teisėjui išreiškus pageidavimą specializuotis viešųjų pirkimų bylose, tačiau daugiau nei vienam teisėjui nesutikus specializuotis, nebuvo galimybės teisėjai nustatyti specializacijos, siekiant nepažeisti Aprašo bei teisėjo nešališkumo reikalavimų.</p>		
<p>6.3. teismo teisėjų susirinkimo išreikšta nuomonė arba teismo teisėjų apklausos metu gauta nuomonė dėl teisėjų specializacijų teisme;</p>	<p>- Tariamasi su teisėjais (tiek individualiai, tiek teisėjų susirinkimuose), atsižvelgiama į jų nuomones, turimą patirtį, žinias.</p> <p>- Teisėjų susirinkimuose teismo vadovai informuoja apie padėtį specializacijose (faktinį dirbančių teisėjų skaičių, planuojamus ilgalaikius nedarbingumus, tam tikrų teisėjų termino dirbti atitinkamoje specializacijoje pabaigą ir pan.).</p>		

	- Diskutuojama neformalių teisėjų susirinkimų teisme metu.		
Dėl teisėjo nuomonės būti paskirtam į specializaciją			
9. Nustatant konkretaus teisėjo specializaciją atsižvelgiama į teisėjo nuomonę (sutikimą ar nesutikimą) arba į teisėjo prašymą. Teisėjui gali būti nustatyta daugiau nei viena specializacija.	<ul style="list-style-type: none"> - Tiek naujai paskirtų teisėjų, tiek ir teisme jau dirbančių teisėjų sutikimas nustatant ar keičiant specializacijas paprastai išreiškiamas žodžiu ar atsakant į elektroninį laišką. - Teisėjai gali pareikšti sutikimą būti paskirti į specializaciją parengdami laisvos formos prašymą, adresuotą teismo pirmininkui, prieš tai prašymą suderinus su atitinkamo skyriaus pirmininku. Teisėjų lūkesčiai dėl priskyrimo prie konkrečių specializacijų yra aptariami skyrių, kuriems priskiriamas teisėjas, pasitarimuose. - Praktikoje nebuvo atvejo, kai teisėjui būtų priskirta specializacija jam nesutinkant. 		<ul style="list-style-type: none"> - Svarstyтина numatyti galimybę teisėjams raštu atsisakyti siūlomos (nustatytos) specializacijos. - Teisėjo nesutikimas būti paskirtam pagal nustatytą tvarką iš esmės būtų laikomas atsisakymu atlikti pareigas.
10. Jei sutikimo nagrinėti tam tikros kategorijos bylas nepareiškia reikiamas teisėjų skaičius arba nepavyksta nustatyti teisėjų specializacijos pagal teisėjų prašymus, teisėjų specializaciją nustato teismo pirmininkas, įvertinęs teismo teisėjų susirinkimo arba teismo teisėjų apklausos būdu išreikštą nuomonę. Teisėjai paskirstomi į specializacijas gali būti paskiriant teisėją eilės tvarka pagal teismo teisėjų sąrašą, sudarytą pagal unikalius teisėjų kodus, pavyzdžiui, pradedant nuo mažiausio arba nuo didžiausio, arba vieną kartą skiriant pagal mažiausią, kitą – pagal	<ul style="list-style-type: none"> - Teisėjų (pretendentų į atitinkamą specializaciją) sąrašai nėra sudaromi. - Teisėjas parenkamas eilės tvarka pagal teismo teisėjų sąrašą, sudarytą pagal unikalius teisėjų kodus, pradedant nuo didžiausio, t. y. specializacija nustatoma vėliausiai teisme pradėjusiam dirbti teisėjui. - Esant nesutarimams teisėjai specializacijas išsitraukia burtų keliu. - Artėjant terminui, siunčiamas pranešimas el. paštu visiems teisėjams. Neatsiradus savanorių, teismo pirmininko įsakymu paskiriamas teisėjas pagal unikalų teisėjų indeksą skaičiuojant nuo mažiausio iš teisėjų, nedirbusių atitinkamoje specializacijoje. - Praktikoje kyla klausimų, kodėl taikomas būtent mažiausio ar didžiausio teisėjo kodo parinkimo kriterijus. 	<ul style="list-style-type: none"> - Įtvirtinti pavyzdinius kriterijus, kuriais remiantis teisėjams nustatoma specializacija tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti, kai nėra teisėjų, pateikusių atitinkamą prašymą, bei numatyti pareigą teismo pirmininkui parengti atrankos kriterijų projektą dar iki paskiriant konkrečius teisėjus specializuotis ir šiuos kriterijus aptarti teismo teisėjų susirinkime. - Numatyti, kad nesant teisėjų prašymų specializuotis tam tikros kategorijos byloje, į sudaromą teismo teisėjų sąrašą neįtraukiami teisėjai, kuriems atitinkama specializacija jau buvo nustatyta, t. y. teisėjams nepageidaujant, jie į specializaciją tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti 	<ul style="list-style-type: none"> - Atvejai, kai teisėjai konkrečioje specializacijoje yra reikalingi, bet nepareiškia noro specializuotis, galėtų būti išsprendžiami per teisėjų rotaciją specializacijoje, pavyzdžiui, kas vienerius metus skiriant į nepopuliarią specializaciją vis kitą teisėją eilės tvarka. Tokiu būdu būtų galima užtikrinti teisėjų lygiateisiškumą ir visiems teisėjams solidariai dalintis mažiau populiaria specializacija. Taip pat teismo teisėjų susirinkime gali būti svarstomas nepopuliarios specializacijos naikinimas tais atvejais, kai niekas iš teisėjų nepareiškia noro specializuotis specifinėje srityje. - Siūlytina nustatyti konkretų kriterijų, kuris būtų taikomas nustatant teisėjams specializacijas tuo atveju, kai nėra teisėjų sutikimo dėl specializacijos nustatymo.

didžiausią, ir kitais būdais.		neskiriama antrą kartą iš eilės; - Numatyti, kad į sudaromą specializuotų teismo teisėjų sąrašą neįtraukiamas teismo pirmininkas, taip pat teisėjai, kurių paskyrimo į to teismo teisėjų stažas trumpesnis nei 1 metai.	
Dėl specializacijos trukmės			
<p>8. Teisėjų specializacija ir jos terminas nustatomi teismo pirmininko įsakymu. Dėl teisėjų specializacijos nustatymo, pakeitimo, teisėjų specializacijos termino pratęsimo (sutrumpinimo) teisėjas kreipiasi į teismo pirmininką.</p> <p>12. Teisėjų specializacijai nustatomas nuo 1 iki 5 metų terminas. <...></p>	<p>- Terminas nėra apibrėžtas teismo pirmininko įsakyme, taip pat nėra nustatytas teisėjų specializacijų keitimo periodiškumas (pvz., kartą į metus). Jos yra peržiūrimos, kai pastebimas gaunamų bylų, priskirtų tam tikroms kategorijoms, skaičiaus padidėjimas ar sumažėjimas, arba teisėjui išreiškus norą keisti jam nustatytą specializaciją ar ją papildyti.</p> <p>- Atsilaisvinus teisėjo etatui ir esant poreikiui užpildyti atsilaisvinusią specializaciją, kol bus paskirtas naujas teisėjas, bei nesant kito teisėjo, pageidaujančio specializuotis, teiraujamasi teisėjų nuomonės ir prašoma užimti specializaciją trumpesniam terminui, nei nustatytas.</p> <p>- Specializacija paprastai nustatoma ilgesniam nei 1 metų terminui.</p> <p>- Griežtai paisoma minimalaus 2 metų termino, jis apibrėžiamas teismo pirmininko įsakyme, ir tik tuo atveju, jei teisėjas sutinka dirbti ilgiau, terminas nebenustatomas arba nustatomas ilgesnis.</p>		<p>- Numatyti, kad teisėjams specializacija nustatoma nuo 3 iki 5 metų, t. y. prailginti minimalų teisėjų specializacijos nustatymo terminą. Tokiu būdu būtų sudaromos sąlygos teisėjams įgytų atitinkamos kategorijos bylų nagrinėjimo patirties.</p> <p>- Praktikoje pastebėta, kad optimaliausias laikas yra dveji metai: specializacijos terminas aktualus ir dėl bylų skirstymo aspektų (keičiant specializaciją, teisėjui suteikiamas pereinamasis laikotarpis, kai jis negauna nei buvusios specializacijos, nei naujos specializacijos bylų; taisyklė, kad buvusios specializacijos bylos neperskiriamos kitiems teisėjams; Bylų skirstymo modulio ypatumai lyginant teisėjo darbo krūvį ir pan.), ir dėl teisėjo bei jo komandos persiorientavimo, naujų įgūdžių, reikalingų dirbant pakeistoje specializacijoje, susiformavimo.</p>
Dėl rotacijos principo taikymo			
<p>12. <...> Pasibaigus nustatytam specializacijos terminui, gali būti taikomas teisėjų rotacijos principas.</p> <p>13. Specializacijos terminas gali būti pratęstas (sutrumpintas) teisėjui sutikus arba esant objektyvioms aplinkybėms</p>	<p>- Jeigu teisėjai turi sukaupę didelę patirtį tam tikroje srityje, jiems leidžiama joje specializuotis ir teisėjai iš priskirtos specializacijos nėra šalinami, t. y. jiems ir toliau nustatoma specializuotis priskirtoje srityje. Teisėjų rotacija taikoma tais atvejais, kai teisėjas nori pasitraukti iš specializacijos ir atsiranda kitas teisėjas, norintis specializuotis, arba paskiriamas naujas teisėjas, atsižvelgiant į jo nuomonę ir turimą patirtį tam tikroje srityje.</p> <p>- Teisme nustatomas ikiteisminio tyrimo teisėjų rotacijos principas.</p>	<p>Įtvirtinti, kad teisėjui negali būti nustatoma specializacija tam tikros kategorijos byloms nagrinėti antrą kartą iš eilės esant pakankamam skaičiui kitų teisėjų prašymų specializuotis atitinkamos kategorijos bylose, t. y. į sudaromą teisėjų sąrašą neįtraukiami teisėjai,</p>	<p>Aprašas nenumato tikslaus atskaitos taško, kas laikytina darbu atitinkamoje specializacijoje. Susiduriama su situacija, kai ilgametis teisėjas yra nagrinėjęs civilines bylas, kildinamas iš šeimos teisinių santykių, iki apylinkės teismų sujungimo. Žodžiu yra susitarta, jog tokiu atskaitos tašku laikoma sujungto teismo darbo pradžia. Manytina, kad šis aspektas gali būti aktualus ir kitiems apylinkių teismams teismų stambinimo reformos kontekste, todėl siūlytina atskaitos tašką apibrėžti aiškiau.</p>

<p><i>motyvuotu teismo pirmininko sprendimu.</i></p>	<p>- Atsižvelgiant į tai, kad keičiasi tik civilinių bylų, kildinamų iš šeimos teisinių santykių, specializacijoje dirbančių teisėjų korpusas, kitos <i>mažosios</i> specializacijos (ikiteisminio tyrimo teisėjų ir mišri civilinių bylų specializacijos) yra stabilios – teisėjai, dirbantys šiose specializacijose, nepageidauja jų keisti.</p> <p>- Susiduriama ir su situacija, kai yra teisėjų, norinčių pakeisti specializaciją, bet visos vietos konkrečioje specializacijoje yra užimtose.</p>	<p>kuriems atitinkama specializacija jau buvo nustatyta.</p>	<p>- Susiduriama su neapibrėžta situacija (Apraše nėra aiškiai reglamentuota), ar teisėjas, dirbęs <i>mažajoje</i> specializacijoje, gali būti neskiriamas dirbti į kitą <i>mažąją</i> specializaciją, pavyzdžiui, teisėjas, dirbęs mišrioje civilinių bylų ar ikiteisminio tyrimo specializacijoje, perėjęs dirbti į bendrosios kompetencijos civilinių bylų specializaciją, po kurio laiko pagal indeksą turėtų būti skiriamas dirbti civilinių bylų, kildinamų iš šeimos teisinių santykių specializaciją. Šiuo metu laikomasi žodinio susitarimo su teisėjais, kad įskaitomas darbas bet kurioje <i>mažajoje</i> specializacijoje ir į kitą <i>mažąją</i> specializaciją teisėjas neskiriamas, nors pagal indeksą turėtų būti skiriamas.</p>
<p>Dėl konkrečių specializacijų teismuose nustatymo</p>			
<p>7. <i>Teisėjų specializacija bendrosios kompetencijos ir specializuotose teismuose nustatoma atsižvelgiant į šio Aprašo priede nurodytas apylinkių, apygardų ir apygardų administraciniam teismams rekomenduojamas nustatyti teisėjų specializacijas.</i></p>	<p>Dėl darbo specifikos ir teisėjų korpuso teisme nestabilumo (nuolat trūksta tam tikro teisėjų skaičiaus, iš esmės neprognozuojamas yra naujų teisėjų paskyrimas ir pan.), stengiamasi išlaikyti pilnai sukomplektuotas teisėjų, atliekančių ikiteisminio tyrimo teisėjų funkcijas, civilinių bylų, kildinamų iš šeimos teisinių santykių, ir mišrią civilinių bylų (civilinių bylų, kildinamų iš darbo teisinių santykių, ir bendros kompetencijos civilinių bylų) specializacijas. Likusios dvi specializacijos <i>donoruoja</i> – būtent šiose specializacijose Vilniaus miesto apylinkės teisme nuolat dirba mažesnis skaičius teisėjų, nei turėtų dirbti.</p>		<p>Nustatyti sudėtingų baudžiamųjų bylų nagrinėjimo specializaciją, atsižvelgiant į teisėjų patirtį, t. y. teisėjo darbo stažą, nes efektyvus proceso vedimas priklauso nuo teisėjo vadovavimo, organizavimo ir bendravimo gebėjimų, kurie lemia ir sklandų bylos nagrinėjimą bei proceso trukmę. Šios specializacijos (bylų nagrinėjimo tvarkos) nustatymas leistų sudaryti didesnes galimybes teisėjams specializuotis ir tuo pačiu pagerinti didelės apimties ir sudėtingų baudžiamųjų bylų nagrinėjimo kokybę, užtikrinti spartesnę ir sklandesnę jų nagrinėjimą, efektyvesnę teisės į teisingumą įgyvendinimą, taip pat sustiprintų ir atrankos procesą į aukštesnės instancijos teismą bei leistų teisėjams, siekiantiems karjeros, tinkamai pasiruošti itin sudėtingų ir didelės apimties bylų nagrinėjimui aukštesnės instancijos teisme bei kartu išryškinti savo stiprybes ir patirtį nagrinėjant pagal specializaciją nustatytas sudėtingesnes bylas.</p>

TEISĖJŲ TARYBA

**NUTARIMAS
DĖL TEISĖJŲ TARYBOS 2008 M. LAPKRIČIO 13 D. NUTARIMO
NR. 13P-202-(7.1.2.) „DĖL TEISĖJŲ SPECIALIZACIJOS TAM
TIKRŲ KATEGORIJŲ BYLOMS NAGRINĖTI NUSTATYMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2024 m. birželio d. Nr. 13P- -(7.1.2.)
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 120 straipsnio 16 punktu,
Teisėjų taryba n u t a r i a:

Pakeisti Teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti nustatymo tvarkos aprašą, patvirtintą Teisėjų tarybos 2008 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 13P-202-(7.1.2.) „Dėl Teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir jį išdėstyti nauja redakcija (pridedama).

Pirmininkas

Sekretorius

PATVIRTINTA
Teisėjų tarybos
2008 m. lapkričio 13 d.
nutarimu Nr. 13P-202-(7.1.2.)
(Teisėjų tarybos
2024 m. birželio d.
nutarimo Nr. 13P- (7.1.2.)
redakcija)

TEISĖJŲ SPECIALIZACIJOS TAM TIKRŲ KATEGORIJŲ BYLOMS NAGRINĖTI NUSTATYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti nustatymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti (toliau – teisėjų specializacija) nustatymo tvarką ir principus.
2. Teisėjų specializacijos nustatymo tikslas – atitinkamos kategorijos bylų nagrinėjimo kokybės gerinimas, organizacinių prielaidų tinkamam teismo procesui sudarymas, efektyvus teismo darbo organizavimas.
3. Teisėjų specializacija neturėtų sudaryti sąlygų atitinkamos kategorijos bylas skirti nagrinėti tam pačiam iš anksto žinomam teisėjui.
4. Specializacija negali būti nustatoma vienam teismo teisėjui (išskyrus ikiteisminio tyrimo teisėją). Specializacijai priskirtiną teisėjų skaičių nustato teismo pirmininkas, atsižvelgdamas į gaunamų tam tikros kategorijos bylų skaičių teisme, taip pat įvertinęs įstatyme įtvirtintus tam tikrų kategorijų maksimalius bylų išnagrinėjimo terminus.
5. Bylos atitinkamos specializacijos teisėjams skirstomos vadovaujantis taisyklėmis, reglamentuojančiomis bylų paskirstymą naudojant informacines technologijas.
6. Šio Aprašo nuostatos netaikomos skiriant teisėjus į Civilinių ir Baudžiamųjų bylų skyrius.

II. TEISĖJŲ SPECIALIZACIJOS NUSTATYMO PRINCIPAI

7. Teisėjų specializacija konkrečiai bylų kategorijai nagrinėti, jai priskirtinas teisėjų skaičius, specializacijos terminas, teisėjų atrankos ir skyrimo į specializaciją kriterijai, vadovaujantis šiuo Aprašu, nustatomi su teismo teisėjų susirinkimu suderinta ir teismo pirmininko įsakymu patvirtinta teisėjų specializacijos nustatymo teisme tvarka. Teisėjų specializacija gali būti nustatoma bet kurių kategorijų byloms, jei teismo pirmininkas, atsižvelgdamas į teisėjų kvalifikaciją ir atskiros srities žinias, teisės aktuose numatytas bylų kategorijas ir jų nagrinėjimo ypatumus, siekį bylas išnagrinėti teisingai bei operatyviai, įvertinęs teismo teisėjų susirinkimo arba teismo teisėjų apklausos būdu išreikštą nuomonę, įžvelgia poreikį tokią specializaciją nustatyti.
8. Teisėjai skiriami į specializacijas vadovaujantis savanoriškumo, lygiateisiškumo ir skaidrumo principais, užtikrinant rotaciją ir vienodas kiekvieno teisėjo galimybes specializuotis. Savanoriškumo principo gali būti nepaisoma tik tuo atveju, kai specializacija teisme yra būtina užtikrinti teisingumo vykdymą. Kriterijai, į kuriuos turėtų būti atsižvelgiama paskiriant teisėjus į teisme nustatytas specializacijas:
 - 8.1. skyrius (jei toks yra teisme), į kurį paskirtas teisėjas;
 - 8.2. teisėjo pageidaujama ir (ar) turima specializacija;
 - 8.3. teismo teisėjų susirinkimo išreikšta arba teismo teisėjų apklausos metu gauta nuomonė dėl konkrečių teisėjų paskyrimo į specializaciją;

8.4. ankstesni teisėjo paskyrimai į specializacijas ir jų trukmė;

8.5. teisėjo darbo stažas;

8.6. kitos objektyvios aplinkybės.

9. Teisme specializacija (išskyrus specializaciją įstatymų nustatytoms ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijoms atlikti) gali būti nenustatoma, jei per mažas teisėjų skaičius teisme (o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų – teismo rūmuose), ar teismo pirmininkas, įvertinęs teismo teisėjų susirinkimo arba teismo teisėjų apklausos būdu išreikštą nuomonę, nusprendžia, kad nustatyti specializaciją netikslinga.

10. Teisėjų specializacija bendrosios kompetencijos ir specializuotuose teismuose nustatoma atsižvelgiant į šio Aprašo priede nurodytas apylinkių, apygardų teismams ir Regionų administraciniam teismui rekomenduojamas nustatyti teisėjų specializacijas.

III. TEISĖJŲ SPECIALIZACIJOS IR JOS TERMINO NUSTATYMO TVARKA

11. Konkretaus teisėjo specializacija ir jos terminas nustatomi motyvuotu teismo pirmininko įsakymu. Teisėjui gali būti nustatyta daugiau nei viena specializacija. Dėl teisėjų specializacijos nustatymo, pakeitimo, termino pratęsimo (sutrumpinimo) teisėjas kreipiasi į teismo pirmininką.

12. Nustatant konkretaus teisėjo specializaciją atsižvelgiama į teisėjo nuomonę (sutikimą ar nesutikimą).

13. Teisėjų specializacija nustatoma tokia tvarka:

13.1. Jei sutikimo (prašymo) nagrinėti tam tikros kategorijos bylas nepareiškia reikiamas teisėjų skaičius ir teismo teisėjų susirinkime nenusprendžiama panaikinti teisėjų specializacijos tam tikros kategorijos byloms arba kai atitinkama specializacija teisme yra būtina užtikrinti teisingumo vykdymą, į specializacijas teisėjai skiriami iš teismo pirmininko sudaryto kandidatų sąrašo, į kurį, pradedant nuo didžiausio unikalaus teisėjo kodo, įtraukiami visi teismo (jei teisme yra skyriai – atitinkamo teismo skyriaus) teisėjai, išskyrus teisėjus, turinčius mažesnę nei vienerių metų teisėjo darbo stažą. Sudarius kandidatų sąrašą pagal unikalius teisėjų kodus, į sąrašo pabaigą perkeliama teisėjai, kurie jau specializavosi tos kategorijos bylose, paskutiniajai nurodant ką tik kadenciją baigusius ar baigiančius ir daugiausiai kadencijų toje specializacijoje buvusius teisėjus. Kandidatų sąrašė virš šių teisėjų ta pačia tvarka perkeliama teisėjai, kuriems kandidatų sąrašo sudarymo metu yra nustatytos kitos specializacijos (išskyrus šakines specializacijas teismuose, kur nėra atitinkamų skyrių (civilinių ir baudžiamųjų bei administracinių nusižengimų bylų)), į žemesnę poziciją keliant teisėjus, kuriems nustatyta daugiau kaip viena specializacija. Iš tokia tvarka sudaryto kandidatų sąrašo į specializaciją skiriami teisėjai, esantys kandidatų sąrašo viršuje.

13.2. Jei sutikimą (prašymą) nagrinėti tam tikros kategorijos bylas pareiškia didesnis teisėjų skaičius, nei į teisėjų specializaciją numatomas paskirti teisėjų skaičius, į specializacijas teisėjai skiriami iš teismo pirmininko sudaryto kandidatų sąrašo, į kurį, pradedant nuo mažiausio unikalaus teisėjo kodo, įtraukiami visi sutikimą (prašymą) pareiškę teisėjai. Sudarius kandidatų sąrašą pagal unikalius teisėjų kodus, į sąrašo pabaigą perkeliama teisėjai, kurie jau specializavosi tos kategorijos bylose, paskutiniajai nurodant ką tik kadenciją baigusius ar baigiančius ir daugiausiai kadencijų toje specializacijoje buvusius teisėjus. Kandidatų sąrašė virš šių teisėjų ta pačia tvarka perkeliama teisėjai, kuriems kandidatų sąrašo sudarymo metu yra nustatytos kitos specializacijos (išskyrus šakines specializacijas teismuose, kur nėra atitinkamų skyrių (civilinių ir baudžiamųjų bei administracinių nusižengimų bylų)), į žemesnę poziciją keliant teisėjus, kuriems nustatyta daugiau kaip viena specializacija. Iš tokia tvarka sudaryto kandidatų sąrašo į specializaciją skiriami teisėjai, esantys kandidatų sąrašo viršuje.

14. Nustatyti teisėjams specializacijas nesilaikant šio Aprašo 13 punkte numatytos tvarkos galima tik išimtiniais, Apraše numatytais atvejais.

15. Įstatymų reglamentuotoms ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijoms atlikti teismo pirmininko įsakymu skiriamas (-i) ikiteisminio tyrimo teisėjas (-ai).

16. Teisėjų specializacijos terminai:

16.1. baudžiamųjų ir (ar) administracinių nusižengimų bei civilinių bylų specializacijos apylinkių teismuose, kuriuose nėra Civilinių ir Baudžiamųjų bylų skyrių – neterminuotai;

16.2. įstatymų nustatytoms ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijoms atlikti – 1 metai;

16.3. kitoms specializacijoms – nuo 2 iki 5 metų.

17. Specializacijos terminas gali būti pratęstas (sutrumpintas) teisėjui sutikus arba esant objektyvioms aplinkybėms motyvuotu teismo pirmininko sprendimu.

18. Teisėjų specializacija gali būti nenustatoma teismo pirmininkui, taip pat teisėjui, kurio paskyrimo į to teismo teisėjus darbo stažas trumpesnis nei 1 metai, išskyrus atvejus, kai toks teisėjas yra teisės krypties socialinių mokslų daktaras ar habilituotas daktaras ir pageidauja specializuotis atitinkamos kategorijos byloje.

IV. TEISĖJŲ PASIRENGIMAS TAM TIKRŲ KATEGORIJŲ BYLOMS NAGRINĖTI

19. Teisėjų mokymas, kvalifikacijos kėlimas, kai tai susiję su teisėjų specializacija, turėtų būti organizuojamas atitinkamos specializacijos teisėjų grupėms.

20. Esant galimybei, prieš nustatant specializaciją teisėjas turi pirmenybės teise dalyvauti atitinkamos specializacijos teisėjų mokymuose ir kvalifikacijos kėlimo kursuose.

21. Kitos specializacijos ar neturintys specializacijos teisėjai, esant galimybei, gali dalyvauti kitos specializacijos ar tam tikros specializacijos teisėjų mokymuose ir kvalifikacijos kėlimo kursuose pagal pageidavimą.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Atskirų kategorijų bylos yra skiriamos nagrinėti atitinkamos specializacijos teisėjams ir tik jiems pagal įstatymą ar dėl kitų objektyvių priežasčių negalint nagrinėti konkrečių skirstomų bylų, šios bylos gali būti skiriamos nagrinėti kitiems teisėjams, kuriems tokia specializacija nėra nustatyta.

23. Sudarant teisėjų kolegijas, pranešėjas skiriamas vadovaujantis šio Aprašo 22 punktu, tačiau skiriant kitus teisėjų kolegijos narius, ši taisyklė gali būti netaikoma.

24. Specializacijos nustatymas negali būti kliūtis teisėjams skirti nagrinėti kitų kategorijų bylas.

25. Apie teisėjų specializacijos nustatymą, specializacijos pakeitimą informuojama Nacionalinė teismų administracija, elektroninių ryšių priemonėmis pateikiant teismo pirmininko įsakymo kopiją.

26. Nacionalinė teismų administracija sudaro teisėjų, nagrinėjančių tam tikros kategorijos bylas, sąrašus, kurie skelbiami Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje.

Teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų
byloms nagrinėti nustatymo tvarkos
aprašo
priedas

**Apylinkių, apygardų teismams ir Regionų administraciniam teismui
rekomenduojamos nustatyti teisėjų specializacijos**

	Apylinkių teismai ir teismo rūmai	Apygardų teismai	Regionų administracinis teismas
Paprastai nustatomos specializacijos	1) įstatymų nustatytoms ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijoms atlikti; 2) baudžiamųjų ir (ar) administracinių nusižengimų bylų (kai apylinkės teisme nėra atitinkamo skyriaus); 3) civilinių bylų (kai apylinkės teisme nėra atitinkamo skyriaus); 4) darbo santykių bylų.	1) nepilnamečių baudžiamųjų bylų; 2) baudžiamųjų bylų, susijusių su Lietuvos okupacijos ir aneksijos įtvirtinimu ir pasipriešinimu jam, taip pat bylų dėl nusikaltimų žmogiškumui ir karo nusikaltimų, taip pat dėl nusikaltimų Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai; 3) darbo santykių bylų; 4) viešųjų pirkimų bylų.	1) statybos ir (ar) teritorijų planavimo ir (ar) aplinkos apsaugos bylų; 2) valstybės tarnybos bylų; 3) sveikatos ir socialinės apsaugos bylų; 4) mokesčių ir (ar) muitinės teisinių santykių bylų; 5) konkurencijos bylų.
Pagal poreikį ir (ar) galimybes nustatomos specializacijos	1) civilinių bylų su tarptautiniu elementu; 2) asmeninių neturtinių teisių bylų; 3) baudžiamųjų bylų dėl sunkių nusikaltimų; 4) nepilnamečių baudžiamųjų bylų; 5) fizinių asmenų bankroto bylų; 6) šeimos santykių bylų.	1) civilinių bylų su tarptautiniu elementu; 2) asmeninių neturtinių teisių ir (arba) intelektinės nuosavybės bylų; 3) šeimos santykių bylų.	1) asmens duomenų apsaugos bylų; 2) bausmių vykdymo ir suėmimo sąlygų bylų; 3) užsieniečių teisinės padėties ir prieglobsčio bylų.

TEISĖJŲ SPECIALIZACIJOS TAM TIKRŲ KATEGORIJŲ BYLOMS NAGRINĖTI NUSTATYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti nustatymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti (toliau – teisėjų specializacija) nustatymo tvarką ir principus.

2. Teisėjų specializacijos nustatymo tikslas – atitinkamos kategorijos bylų nagrinėjimo kokybės gerinimas, organizacinių prielaidų tinkamam teismo procesui sudarymas, efektyvus teismo darbo organizavimas.

3. Teisėjų specializacija neturėtų sudaryti sąlygų atitinkamos kategorijos bylas skirti nagrinėti tam pačiam iš anksto žinomam teisėjui.

4. Specializacija negali būti nustatoma vienam teismo teisėjui (išskyrus ikiteisminio tyrimo teisėją). Specializacijai priskirtiną teisėjų skaičių nustato teismo pirmininkas, atsižvelgdamas į gaunamų tam tikros kategorijos bylų skaičių teisme, taip pat įvertinęs įstatyme įtvirtintus tam tikrų kategorijų maksimalius bylų išnagrinėjimo terminus.

5. Bylos atitinkamos specializacijos teisėjams skirstomos vadovaujantis taisyklėmis, reglamentuojančiomis bylų paskirstymą naudojant informacines technologijas.

6. Šio Aprašo nuostatos netaikomos skiriant teisėjus į Civilinių ir Baudžiamųjų bylų skyrius.

II. TEISĖJŲ SPECIALIZACIJOS NUSTATYMO PRINCIPAI

~~6.~~ **7. Teisėjų specializacija konkrečiai bylų kategorijai nagrinėti, jai priskirtinas teisėjų skaičius, specializacijos terminas, teisėjų atrankos ir skyrimo į specializaciją kriterijai, vadovaujantis šiuo Aprašu, nustatomi su teismo teisėjų susirinkimu suderinta ir teismo pirmininko įsakymu patvirtinta teisėjų specializacijos nustatymo teisme tvarka.** Teisėjų specializacija gali būti nustatoma bet kurių kategorijų byloms, jei teismo pirmininkas, atsižvelgdamas į teisėjų kvalifikaciją ir atskiros srities žinias, **teisės aktuose numatytas bylų kategorijas ir jų nagrinėjimo ypatumus, siekį bylas išnagrinėti teisingai bei operatyviai, įvertinęs teismo teisėjų susirinkimo arba teismo teisėjų apklausos būdu išreikštą nuomonę, įžvelgia poreikį tokią specializaciją nustatyti (pavyzdžiui, padidėjus tam tikros kategorijos bylų skaičiui teisme).**

~~6.1.~~ **8. Teisėjai skiriami į specializacijas vadovaujantis savanoriškumo, lygiateisiškumo ir skaidrumo principais, užtikrinant rotaciją ir vienodas kiekvieno teisėjo galimybes specializuotis. Savanoriškumo principo gali būti nepaisoma tik tuo atveju, kai specializacija teisme yra būtina užtikrinti teisingumo vykdymą. Kriterijai, į kuriuos turėtų kurtis gali būti remiamasi atsižvelgiama paskiriant paskirstant teisėjus į jau teisme nustatytas specializacijas teisme:**

~~6.1.~~ **8.1. karjeros ar į pensiją išėjusių teisėjų, teisėjų, kurių įgaliojimai sustabdyti ar pasibaigę, specializacijos skyrius (jei toks yra teisme), į kurį paskirtas teisėjas;**

~~6.2.~~ **8.2. teisėjo pageidaujama ir (ar) turima specializacija prašymas specializuotis tam tikros kategorijos byloje;**

~~6.3.~~ **8.3. teismo teisėjų susirinkimo išreikšta nuomonė arba teismo teisėjų apklausos metu gauta nuomonė dėl konkrečių teisėjų paskyrimo į specializaciją specializacijų teisme;**

8.4. ankstesni teisėjo paskyrimai į specializacijas ir jų trukmė;

8.5. teisėjo darbo stažas;

~~6.4.~~ **8.6. kitos objektyvios aplinkybės, pagrįstos motyvuotu teismo pirmininko sprendimu.**

~~6.2.~~ **9. Teisme specializacija (išskyrus specializaciją įstatymų nustatytoms ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijoms atlikti) gali būti nenustatoma, jei per mažas teisėjų skaičius teisme (o kai teismas sudarytas iš teismo rūmų – teismo rūmuose), ar teismo**

pirmininkas, **įvertinęs teismo teisėjų susirinkimo arba teismo teisėjų apklausos būdu išreikštą nuomonę**, nusprendžia, kad nustatyti specializaciją netikslinga.

7. **10.** Teisėjų specializacija bendrosios kompetencijos ir specializuotuose teismuose nustatoma atsižvelgiant į šio Aprašo priede nurodytas apylinkių, apygardų **teismams** ir apygardų — administraciniams — teismams **Regionų administraciniam teismui** rekomenduojamas nustatyti teisėjų specializacijas.

III. TEISĖJŲ SPECIALIZACIJOS IR JOS TERMINO NUSTATYMO TVARKA

8. **11. Konkretaus teisėjo** Teisėjų specializacija ir jos terminas nustatomi **motyvuotu** teismo pirmininko įsakymu. **Teisėjui gali būti nustatyta daugiau nei viena specializacija.** Dėl teisėjų specializacijos nustatymo, pakeitimo, teisėjų specializacijos termino pratęsimo (sutrumpinimo) teisėjas kreipiasi į teismo pirmininką.

9. **12.** Nustatant konkretaus teisėjo specializaciją atsižvelgiama į teisėjo nuomonę (sutikimą ar nesutikimą) arba į teisėjo prašymą. Teisėjui gali būti nustatyta daugiau nei viena specializacija.

10. **13. Teisėjų specializacija nustatoma tokia tvarka:**

13.1. Jei sutikimo (**prašymo**) nagrinėti tam tikros kategorijos bylas nepareiškia reikiamas teisėjų skaičius arba ~~nepavyksta nustatyti teisėjų specializacijos pagal teisėjų prašymus, teisėjų specializaciją nustato teismo pirmininkas, įvertinęs teismo teisėjų susirinkimo arba teismo teisėjų apklausos būdu išreikštą nuomonę.~~ Teisėjai paskirstomi į specializacijas gali būti paskiriant teisėją eilės tvarka pagal teismo teisėjų sąrašą, sudarytą pagal unikalius teisėjų kodus, pavyzdžiui, pradedant nuo mažiausio arba nuo didžiausio, arba vieną kartą skiriant pagal mažiausią, kitą — pagal didžiausią, ir kitais būdais. **ir teismo teisėjų susirinkime nenusprendžiama panaikinti teisėjų specializacijos tam tikros kategorijos byloms arba kai atitinkama specializacija teisme yra būtina užtikrinti teisingumo vykdymą, į specializacijas teisėjai skiriami iš teismo pirmininko sudaryto kandidatų sąrašo, į kurį, pradedant nuo didžiausio unikalaus teisėjo kodo, įtraukiami visi teismo (jei teisme yra skyriai – atitinkamo teismo skyriaus) teisėjai, išskyrus teisėjus, turinčius mažesnį nei vienerių metų teisėjo darbo stažą. Sudarius kandidatų sąrašą pagal unikalius teisėjų kodus, į sąrašo pabaigą perkeliama teisėjai, kurie jau specializavosi tos kategorijos bylose, paskutiniaisiais nurodant ką tik kadenciją baigusius ar baigiančius ir daugiausiai kadencijų toje specializacijoje buvusius teisėjus. Kandidatų sąrašė virš šių teisėjų ta pačia tvarka perkeliama teisėjai, kuriems kandidatų sąrašo sudarymo metu yra nustatytos kitos specializacijos (išskyrus šakines specializacijas teismuose, kur nėra atitinkamų skyrių (civilinių ir baudžiamųjų bei administracinių nusižengimų bylų)), į žemesnę poziciją keliant teisėjus, kuriems nustatyta daugiau kaip viena specializacija. Iš tokia tvarka sudaryto kandidatų sąrašo į specializaciją skiriami teisėjai, esantys kandidatų sąrašo viršuje.**

13.2. Jei sutikimą (**prašymą**) nagrinėti tam tikros kategorijos bylas pareiškia didesnis teisėjų skaičius, nei į teisėjų specializaciją numatomas paskirti teisėjų skaičius, į specializacijas teisėjai skiriami iš teismo pirmininko sudaryto kandidatų sąrašo, į kurį, pradedant nuo mažiausio unikalaus teisėjo kodo, įtraukiami visi sutikimą (**prašymą**) pareiškę teisėjai. Sudarius kandidatų sąrašą pagal unikalius teisėjų kodus, į sąrašo pabaigą perkeliama teisėjai, kurie jau specializavosi tos kategorijos bylose, paskutiniaisiais nurodant ką tik kadenciją baigusius ar baigiančius ir daugiausiai kadencijų toje specializacijoje buvusius teisėjus. Kandidatų sąrašė virš šių teisėjų ta pačia tvarka perkeliama teisėjai, kuriems kandidatų sąrašo sudarymo metu yra nustatytos kitos specializacijos (išskyrus šakines specializacijas teismuose, kur nėra atitinkamų skyrių (civilinių ir baudžiamųjų bei administracinių nusižengimų bylų)), į žemesnę poziciją keliant teisėjus, kuriems nustatyta daugiau kaip viena specializacija. Iš tokia tvarka

sudaryto kandidatų sąrašo į specializaciją skiriami teisėjai, esantys kandidatų sąrašo viršuje.

14. Nustatyti teisėjams specializacijas nesilaikant šio Aprašo 13 punkte numatytos tvarkos galima tik išimtiniais, Apraše numatytais atvejais.

~~14.~~ **15.** Įstatymų reglamentuotoms ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijoms atlikti teismo pirmininko įsakymu skiriamas (-i) ikiteisminio tyrimo teisėjas (-ai).

~~12.~~ **16.** Teisėjų **specializacijos terminai:** specializacijai nustatomas nuo 1 iki 5 metų terminas. Pasibaigus nustatytam specializacijos terminui, gali būti taikomas teisėjų rotacijos principas.

16.1. baudžiamųjų ir (ar) administracinių nusižengimų bei civilinių bylų specializacijos apylinkių teismuose, kuriuose nėra Civilinių ir Baudžiamųjų bylų skyrių – neterminuoti;

16.2. įstatymų nustatytoms ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijoms atlikti – 1 metai;

16.3. kitoms specializacijoms – nuo 2 iki 5 metų.

~~13.~~ **17.** Specializacijos terminas gali būti pratęstas (sutrumpintas) teisėjui sutikus arba esant objektyvioms aplinkybėms motyvuotu teismo pirmininko sprendimu.

18. Teisėjų specializacija gali būti nenustatoma teismo pirmininkui, taip pat teisėjui, kurio paskyrimo į to teismo teisėjų darbo stažas trumpesnis nei 1 metai, išskyrus atvejus, kai toks teisėjas yra teisės krypties socialinių mokslų daktaras ar habilituotas daktaras ir pageidauja specializuotis atitinkamos kategorijos byloje.

IV. TEISĖJŲ PASIRENGIMAS TAM TIKRŲ KATEGORIJŲ BYLOMS NAGRINĖTI

~~14.~~ **19.** Teisėjų mokymas, kvalifikacijos kėlimas turi būti susijęs, **kai tai susiję su teisėjų specializacija**, ir turėtų būti organizuojamas atitinkamos specializacijos teisėjų grupėms.

~~15.~~ **20.** Esant galimybei, prieš nustatant specializaciją teisėjas gali **turi** pirmenybės teisę dalyvauti atitinkamos specializacijos teisėjų mokymuose ir kvalifikacijos kėlimo kursuose.

~~16.~~ **21.** Kitos specializacijos ar neturintys specializacijos teisėjai, **esant galimybei**, gali dalyvauti kitos specializacijos ar tam tikros specializacijos teisėjų mokymuose ir kvalifikacijos kėlimo kursuose pagal pageidavimą.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

~~17.~~ **22.** Atskirų kategorijų bylos yra skiriamos nagrinėti atitinkamos specializacijos teisėjams ir tik jiems pagal įstatymą ar dėl kitų objektyvių priežasčių negalint nagrinėti konkrečių skirstomų bylų, šios bylos gali būti skiriamos nagrinėti kitiems teisėjams, kuriems tokia specializacija nėra nustatyta.

~~18.~~ **23.** Sudarant teisėjų kolegijas, pranešėjas skiriamas vadovaujantis šio Aprašo 17 **22** punktu, tačiau skiriant kitus teisėjų kolegijos narius, ši taisyklė gali būti netaikoma.

~~19.~~ **24.** Specializacijos nustatymas negali būti kliūtis teisėjams skirti nagrinėti kitų kategorijų bylas.

~~20.~~ **25.** Apie teisėjų specializacijos nustatymą, specializacijos pakeitimą informuojama Nacionalinė teismų administracija, **elektroninių ryšių priemonėmis** su lydraščiu pateikiant teismo pirmininko įsakymo kopiją.

~~21.~~ **26.** Nacionalinė teismų administracija sudaro teisėjų, nagrinėjančių atitinkamos **tam tikros** kategorijos bylas, sąrašus, kurie skelbiami Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje.

Teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti nustatymo tvarkos aprašo priedas

Apylinkių, apygardų teismams ir apygardų administraciniais teismams Regionų administraciniam teismui rekomenduojamos nustatyti teisėjų specializacijos

	Apylinkių teismai (nuo 2018 m. sausio 1 d. – ir teismo rūmai), kuriuose dirba ne daugiau kaip 10 teisėjų	Apylinkių teismai (nuo 2018 m. sausio 1 d. – ir teismo rūmai), kuriuose dirba daugiau kaip 10 teisėjų	Apygardų teismai	Apygardų administraciniai teismai (nuo 2018 m. sausio 1 d. – ir Regionų apygardos administracinio teismo rūmai) Regionų administracinis teismas
Paprastai nustatomos specializacijos	1) įstatymų nustatytoms ikiteisminio tyrimo teisėjų funkcijoms atlikti; 2) nepilnamečių baudžiamųjų bylų.	1) įstatymų nustatytoms ikiteisminio tyrimo teisėjų funkcijoms atlikti; 2) nepilnamečių baudžiamųjų bylų; 3) 2) baudžiamųjų ir (ar) administracinių nusižengimų bylų (kai apylinkės teisme nėra atitinkamo skyriaus); 4) 3) civilinių bylų (kai apylinkės teisme nėra atitinkamo skyriaus); 5) šeimos santykių bylų; 6) 4) darbo santykių bylų; 7) fizinių asmenų bankroto bylų.	1) nepilnamečių baudžiamųjų bylų; 2) baudžiamųjų bylų, susijusių su Lietuvos okupacijos ir aneksijos įtvirtinimu ir pasipriešinimu jam, taip pat bylų dėl nusikaltimų žmogiškumui ir karo nusikaltimų, taip pat dėl nusikaltimų Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai; 3) fizinių ir (ar) juridinių asmenų bankroto ir (ar) įmonių restruktūrizavimo bylų; 4) šeimos santykių bylų; 5) 3) darbo santykių bylų; 6) 4) viešųjų pirkimų bylų.	1) statybos ir (ar) teritorijų planavimo ir (ar) aplinkos apsaugos bylų; 2) valstybės tarnybos bylų; 3) sveikatos ir socialinės apsaugos bylų; 4) mokesčių ir (ar) muitinės teisinių santykių bylų; 5) konkurencijos bylų.

Pagal poreikį ir (ar) galimybes nustatomos specializacijos	1) baudžiamųjų ir (ar) administracinių nusižengimų bylų; 2) civilinių bylų; 3) šeimos santykių bylų; 4) darbo santykių bylų; 5) fizinių asmenų bankroto bylų; 6) civilinių bylų su tarptautiniu elementu.	1) civilinių bylų su tarptautiniu elementu; 2) asmeninių neturtinių teisių bylų; 3) baudžiamųjų bylų dėl sunkių nusikaltimų; 4) nepilnamečių baudžiamųjų bylų; 5) fizinių asmenų bankroto bylų; 6) šeimos santykių bylų.	1) civilinių bylų su tarptautiniu elementu; 2) asmeninių neturtinių teisių ir (arba) intelektinės nuosavybės bylų; 3) šeimos santykių bylų.	1) asmens duomenų apsaugos bylų mokesčių ir (ar) muitinės teisinių santykių bylų; 2) konkurencijos bylų; 3) 2) bausmių vykdymo ir suėmimo sąlygų bylų; 4) 3) užsieniečių teisinės padėties ir prieglobsčio bylų.
---	--	---	--	---

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinė teismų administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Teisėjų tarybos nutarimo projekto
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-06-17 Nr. 4R-886-(1.17.E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	4
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Parašo paskirtis	pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Natalija Kaminskienė Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-06-17 16:53:43 GMT+03:00
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-06-17 16:53:54 GMT+03:00
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-12 09:36:13 GMT+03:00 - 2026-05-11 09:36:13 GMT+03:00
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Lietuvos teismų informacinė sistema
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. (2024-06-18 13:57:09)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	Nuorašą suformavo LITEKO 2024-06-18 13:57:09
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-